

INDENRIGS- OG SUNDHEDSMINISTERIET

Sundhedsudvalget 2022-23 (2. samling)
SUU Alm.del - endeligt svar på spørgsmål 686
Offentligt

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 30-11-2023
Enhed: Sygehuspolitik
Sagsbeh: saw
Sagsnr.:2023 - 990
Dok. nr.: 31260

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 686 (Alm. del), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 7. september 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mette Thiesen (DF).

Spørgsmål nr. 686:

”Vil ministeren redegøre for årsagerne til den aktuelle mandskabsmangel inden for ambulancetjenesten, og hvilke initiativer ministeren vil iværksætte for at adressere denne udfordring?”

Svar:

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har til brug for min besvarelse indhentet bidrag fra Danske Regioner, som oplyser følgende:

”Danske Regioner vurderer, at der er flere forskellige årsager til den aktuelle mandskabsmangel inden for ambulancetjenesten. I dette bidrag beskrives en række af dem.

En af årsagerne er den øgede efterspørgsel efter ambulancepersonale som følge af den vedvarende aktivitetsstigning på det præhospitale område. Antallet af sundhedsrelaterede 112-opkald er steget med knap 14 procent fra 1. kvartal i 2018 til 1. kvartal i 2022 og et forskningsprojekt har vist, at der fra 2007 til 2014 skete en stigning på 65 procent. Desuden er der kommet en øget efterspørgsel efter ambulancepersonale til at udføre nye typer af opgaver bl.a. i forbindelse med, at flere regioner har overtaget dele af lægevagts-opgaven fra PLO. Samtidig er der kommet en uforudset øget efterspørgsel på ambulancepersonale som følge af aftalen om en sundhedsreform af 20. maj 2022, hvor Folketingspartierne bag aftalen afsatte midler til ekstra ambulancer, akutlægebiler eller akutbiler.

De lovgivnings- og uddannelsesmæssige rammer på ambulanceområdet gør det vanskeligt at udvide ambulancearbejdsstyrken på kort sigt. Det er fastsat i Bekendtgørelse om ambulancer og uddannelse af ambulancepersonale m.v. (retsinformation.dk), at en ambulance skal bemannes med mindst to personer, som har gennemgået uddannelsen til ambulancebehandler. Eftersom ambulancepersonale stort set kun anvendes i ambulanceberedskabet og regionernes akutbiler, er det kun i begrænset omfang muligt at rekruttere (tidligere) ambulancepersonale fra andre brancher.

Ambulancebehandleruddannelsen tager 4,7 år. For at blive uddannet skal man ansættes og udlæres som elev i en ambulancetjeneste, hvilket udgør en stor og langsigtet investering for arbejdsgiveren.

Indtil for nylig var ambulancemarkedet koncentreret omkring en stor privat virksomhed, Falck A/S, som ansatte og uddannede langt de fleste elever på

ambulanceområdet. Regionerne har i forbindelse med de tidligste udbuds-runder vurderet, at det er leverandørens ansvar at sikre et tilstrækkeligt niveau af relevant personale for, at leverandøren kan drive deres virksomhed. Erfaringerne fra de tidligste udbud har været, at der er behov for at fastsætte mere konkrete krav til antallet af elever, som skal uddannes af leverandørerne, med henblik på langsigtet rekruttering. I takt med at regionerne har hjemtaget dele af den præhospitale drift er regionerne selv begyndt at ansætte og uddanne elever. Samtidig har regionerne i deres udbud i stigende grad konkretiseret kravene til antallet af elever, som skal uddannes af deres leverandører.

Børne og Undervisningsministeriets uddannelsesstatistik viser, at antallet af ambulancebehandlerelever, der har indgået en uddannelsesaftale, er steget med 72,5 % fra 2019 til 2022. Elever udgør for nuværende 24 procent af den samlede arbejdsstyrke på landsplan, hvilket vurderes at være historisk højt. Det vil give sig udslag i flere færdiguddannede ambulancebehandlere de kommende år.

Danske Regioners bestyrelse har i 2019 besluttet et fælles minimumsniveau for antallet af ambulancebehandlerelever i alle regioner. Desuden har regionerne udviklet – og videreudvikler løbende på – et fælles analysegrundlag til brug for regionernes planlægning af elevoptag på ambulanceområdet.

Som et af flere svar på de tiltagende kapacitetsudfordringer på ambulancesiden har regionerne opjusteret antallet af liggende sygetransporter, hvor der ikke er tilsvarende lange uddannelseskra. Det har forøget kapaciteten på transport af liggende patienter, og dermed frigivet flere ambulancer til de opgaver, der er livs- eller førlighedstruende. For at de liggende sygetransporter kan aflaste ambulancerne endnu mere, er der forskellige initiativer i gang i regionerne for at opkvalificere personalet i de liggende sygetransporter yderligere. Samtidig arbejder regionerne løbende med at styrke visitationen af 112-opkald og ude hos borgerne, så de får den mest relevante hjælp og ambulanceberedskabet og akutmodtagelserne samtidig aflastes. Set i lyset af den vedvarende aktivitetsstigning, den demografiske udvikling med flere ældre og den generelle mangel på sundhedspersonale, er der behov for at fortsætte dette arbejde.”

Jeg kan henholde mig til Danske Regioners oplysninger. Jeg har noteret mig de forhold, som Danske Regioner beskriver. I den forbindelse finder jeg det positivt, at Danske Regioner forventer, at der de kommende år vil kunne ses en tilvækst i antallet af færdiguddannede ambulancebehandlere som følge af en stigning i antallet af ambulancebehandlerelever, der har indgået en uddannelsesaftale.

Afslutningsvist kan jeg oplyse, at mit ministerium løbende er i dialog med Danske Regioner om, hvordan der sikres de bedst mulige rammer for bemanning af akutberedskaberne.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde